שמא פרק ראשון נדה

כי פליגי חזקיה ור' יוחנן בקופה בדוקה מר סבר הא בדקה ומר סבר "אומר עם סילוק ידו נפל והא דומיא דאשה קתני ואשה בדוקה היא כיון דשכיחי בה דמים כשאינה בדוקה דומיא ואיבעית אימא כי מדו שמאי והלל בקופה שאינה מבוסה כי פליגי חזקיה ורבי יוחנן [2]בקופה מבוסה מבוסה היכי נפל כגון שרשמישה ע"י כסוי והא דומיא דאשה קתני ואשה מבוסה היא כיון דשכיחי בה דמים כשאין מבוסה דומיא ואיבעית אימא כי מדו שמאי והלל בזוית קופה כי פליגי חזקיה ורבי יוחנן בזוית בית והא קופה קאמר ר"ה"ק קופה שנשתמש בה בטהרות בזוית בית זו וטלטלוה בזוית אחרת ונמצא שרץ בזוית אחרת חזקיה סבר לא מחזקינן טומאה ממקום למקום *ורבי יוחנן סבר [3]מחזקינן ומי מחזקינן והתנן *נגע באחד בלילה ואינו יודע אם חד אם מת ולמחר השכים ומצאו מת ר"מ מטהר וחכמים "[4]מטמאין שכל הטמאות כשעת מציאתן ותני עלה [5]כשעת מציאתן ובמקום מציאתן וכי תימא הני מילי לשרוף אבל לתלות [6]תלין ומי תלינן והתנן *[7]מרש שנמצאת מלאה חלודה או שבורה מהורה שכל הטמאות כשעת מציאתן ואמאי ליטמא האי מעיקרא מרש מעליתא הוא והשתא הוא דהעלה חלודה ועוד *תנן [8]מצא שרץ שרוף על גבי הזיתים וכן מטלית *[9]המהומהם מהור שכל הטמאות כשעת מציאתן וכי תימא כשעת מציאתן בין לקולא בין לחומרא ובמקום מציאתן אבל שלא במקום מציאתן משרף לא שרפינן מהלא תלינן *והתנן *)]כבר ע"ג הדף ומדף טמא מונה תחתיו אע"פ שאם נפלה א"א אלא א"כ נגעה בטהורה שאני אומר אדם מהור נכנס לשם ונטלה עד שיאמר ברי לי שלא נכנס אדם שם וא"ר אלעזר לא נצרכה אלא למקום מדרון [10]אם בדקתי מעמא שאני

ד

[1]מתני' חזקיה ור' יוחנן בקופה בדוקה • וא"ת דכנגע בתחר בגילו אמרו מכמים אם לאותו מי מבערב מהור שספק טומאה ברה"ל ספק מהור מטמא דברה"ל אפילו לאותו מי ממא והשתא מך קופה היכי "דמיא לי בכה"ל מפי מעמא דרבי יוחנן דמממא ולא ברה"ל מ"מ דחזקה דמטהר וי"ל דבריה"ל מיירי וחזקיה יפרש הכריחתה דבראותו מי מבערב מהור אפילו ברה"ל וספק טומאה ברה"ל מהור דקאמר היינו דהוי כאילו הוא ספק טומאה ברה"ל כיון שהיא בדוקה ואינו דבריה"ל נקט אליבא דיעבד במילתיה דר"מ היכא דלא ראוהו מי מבערב מחלה דקמי בתוספתא ר"מ מטהר ברה"ל נקט נמי במילתייהו דחכמים בספרא דר"ל:

והא אמה מבוסה היא • פי' רש"י דלא נפל בה דם מעלמא וקאמר דכ"מ שהיא טמאה דאין לתלות בדם אחר אלא בא מעופה לכך י"ל מבוסה היא שהמקום טמוס וכשהדם יולא נפתח והיה לה להרגיש וא"ת והא בקופה בדוקה פליגי דלא נלא הכי מאי מועיל כשהיא מבוסה וא"כ מאי פריך והא אמה מבוסה מאי מועיל כסוי כיון דלא כבדוקה דמיא וי"ל קרוצה לייבש אפי' לא תעיב לה כבדוקה :

שכל הטמאות כשעת מציאתן • [2]מתני') פי' דהיינו דוקא לקדשים והא דמחבר שנמצאת מלאה חלודה דטהורה דכל הטמאות כשעת מציאתן אפילו להקל ולא מטוס דהוי כשעת מציאתן דאוריי"תא אלא מטוס דמוקי דמוקי מחזקינן ומ"מ פריך מכבר הנמצאה מל גבי דף דלמא בכבר של מולין אייתי ר"ל דאפילו בחולין לא היה לו לעשות כל כך לתלות בחזה מהור שהכפילה גרלות יותר והיה לו לומר ממקום למקום כיון דלא אפשר ליטול אלא אם כן נגע לו בטוס מקום :

אמ מחמירין אפילו בקדשים :

ומי תלינן והא אמר תנן כו' • ומ"מ והיא הטהגת מטוס דאוליגן בתר שעת מציאתן לגמרי אפילו ממקום למקום לתלות לכך מחמ שנמצאת מלאה חלודה מהורה לגמרי ואינ"ג דמלינן למימר דהיינו דקאמר וכ"מ כשעת מציאתן לגמרי בין לקולא בין לחומרא מ"מ מאי ס"ד דמקבה

[3]מתני') מוקפתת דטהרות (דף מטמא פ"ח) פ"ד ה"ג

ו"ל דהס"ד כיון דמחמיר כל כך בטומאה לתלות אפי' ממקום למקום) [פ"כ] אינו מעמ נמוד דחזקת בקדשים הוא ומטוס חומרא) מ"כ במחמ לא היה לו לטהר לגמרי מטוס שעת מציאתה אלא היה לו למימר הטמאה הוא דעלה חלודה : **כבר** הנמוה מל גבי דף • וא"ת שאני התם שאין בו דעת ליטול כדאמר בסמוך וי"ל דפריך לי בטוס מקום אמ מחמירין ממקום למקום אפילו בקדשים לא היה לו לעשות ספק ולהלות בחדם מהור דיותר יש לתלות בגפאי : **שאני** אומר אדם טהור • וא"ת הכא תלינן בחדם מהור וכפ"ק דחולין (דף מ:) גבי לוחית שהיתה מטוסה וכא ומצאה מנולה תלינן בחדם ממא וכן פ"ק דפסחים (דף יב) גבי קורדום ומיכן ר"ת דגבי כלים הנמלאין דווקא נזרינן טומאה מטוס דאין בו מהרה במקום ולכה פסידא אבל בחולין דאוכלה פסידא דאין בו מהרה במקום לא החמירו לי נמי הכא מוכחא מילתא דאדם מהור הסירה בכוונה כדי שלא תפול על מדף עמא אבל בטלמא טומאין בין בחולין בין בכלים

דליכא למימר אדם בכוונה עבה לתקנתא :

ג) **הכא** נמי דימא מורב אחא ומדא • אף מל גב דאדם מנהמהם בקופה יש בו דעת ליטול מכל מקום פריך כיון דעל ידי תליית אדם מהור לא אחה מוסבו ספק אף על גב שהנפילה נרלה יותר אם כן הרבה מלוי הוא שאדם מהור בא לסם הכא נמי דימא אחא מורב ומדא ולא הי ספק : **לא** נגרהה אלא למקום מדרון • פירוס בהמדף בקרקע שוה פשיטא דטהור :

ולוכמית

מדרון דאפילו נפל הכבר על גבי מדף לא נמאר נסם אבל אם המדף בקרקע שוה פשיטא דטהור :

[4]מתני') [מלבדת דאדם פרשה ג]

[5]ל"ל המהומם) ב) [מלבדת דאדם פרשה ג]

[6]ל"ל המהומם) ג) [מלבדת דאדם פרשה ג]

[7]מתני') ל"ל המהומם) ד) [מלבדת דאדם פרשה ג]

[8]מתני') ל"ל המהומם) ה) [מלבדת דאדם פרשה ג]

[9]מתני') ל"ל המהומם) ו) [מלבדת דאדם פרשה ג]

[10]מתני') ל"ל המהומם) ז) [מלבדת דאדם פרשה ג]

מוסף רש"י

נגע באחד. נמלס אמר (מרוכן לה:). ר"מ מטהר. לאמר לוקמים לחזקיה ולחמנל מי סיה (שם). המהומהם. נלוים ונרקבים (שם לגירסת: המהומם).

ציונים לה: מהרות פ"ב פ"ג

מהרות פ"ב מ"ה

שם פ"ם מ"ם [נקמן מ"] [ל"ל המהומם מלשון מוסו ונסו ל"ל דבר שאין בו ממם מ"ם מכ"ל מכלים מקנה ר"ת כמס מכל"ם ובקמח מרן מסס לי מ"י מוד כמס ל"ת כנר שנמצר מן מלם ומאלר מקרי מכנים ומ"ם מ"ם מהרות כמנס הכמל ומ"ם דכן לקמן מי לאמר המהומהם)

לעזי רש"י

רחלוד"א (רחלוד"א). חלודה.

תוספי הרא"ש

יהא שם שרץ בכמקום שטשתמש : **הבדלה** עשרה דלאום • תיסה בשבת שתני' ומייתי בריש"תא דיש משנה כיצד בה בפרק [ר' מ"ד] דמסכת מהרות המטלא ע ש ר ה ולאון תנמצא באחר מקון הוא מסא וכולן מהרות • ר"ל דהתם לא קתני בזה אחר זה אסיירי בבדלה עשרה דליין בבת אחת וקמ"ל דלא חיישינן שמא נגעו שאר ראון בשרץ ונטמאו משום דהוי מסק מטמאה צמה על פני המים ואפי' ברשות היחיד מחור כראיתא בסוכה וכנוכר ואוקי מתני' לא שיך למימר ר' יוחי לסילתיה א"נ בסמלא י' כלים מבור של אין דלא קתני הכם סים • ולא קתני נמי המבדלה כרקתני בבריי"תא ולא חיישינן שמא הוה השרץ בכלי ראשון אלחך שנוא קשה למה נקט י' דלים אפילו בדלי אחת הוה סדי לאשמועינן דלא חיישינן ו) שמא היה השרץ בבור ונטמא הוין ב): **בי** פליגי חזקיה ור' יוחנן בקופה בדוקה: קשה אי ברשות הרבים מאי מעמא דרבי יוחנן דטמטא ואי ברשות היחיד מאי מעמא דחזקיה דטמהר הא תניא גבי נגע באחד בלילה דטודים חכמים בראותו חי בבערב דמהור מפני שזה ספק רשות הרבים משמע הא רשות היחיד פסא וי"ל דהיינו מעמא דחזקיה דטמהר אפילו ברשות היחיד בקופה בדוקה משום דאיכא נמי לפיחלו אם אותה הוה שרץ מעיקרא הוה חזי ליה וסיתו שעם נמור לא הוי לטהר בשאינה בדוקה מהור מעמא : **ואשה** מבוסה היא • פרש"י ולא נפל דמים מעלמא ונקשה דכ"ש דאמריגן מנחה אחא ר"ל דמבוסה היא שהמקור סתום וביה הרצון כמבוסה דמי שאין רגיל לילכנס בו דם מן המקור אם לא שהתרגיל : **והמבים** מטמאין שכל הטמאות בשעת מציאתן הא"ת מאי שנא בשעת לעת שבכנדה ולא אמריגן כל הטמאות בשעת מציאתן כמו שעתה נמצא הדם בבית הרחצן גם קודם לכן הוה בבית הרחצן אם היתה בהרקה עצמה ותטמא אפי' תלין הא"ר לשרוף כדמסמאגן הכא • וכי תימא משום ז) מי' נטמ' כלן מ"ה ומהמת ב) ע"כ שיך לעמוד מקדם • ראשה

תוספי הרא"ש

ראשה בדוקה וחזי כראשה הי' הכא כיון דשכיחי בה דמים לאו בדוקה היא כראמרינן לעיל בשמעתין • ושרי אפי' בראותו הי' מטמאגן ברשות היחיד לכל דברי ת"ל דוק דכל הטמאות כשעת מציאתן הי' כמו מעת לעת דדוקא לקדשים או לתרומה אמאן דאית ליה הכן פלגתא דחזקיה ור' יוחנן דטריחי' עלת הא דהלל ושמאי וכן הטהלה עשרה [דלים סים] שצריך לאחזן סים להרחת בשר קדשים או לבשל אי ללוש מנחות הכ"ד דאלין שנעשה על מנחת הקרשי בקדש הכי • וכי תימא אכתי תקשי מאי שנא הכא דשרפין ומעת לעת דוקא לחלות • וי"ל דמשום מרה ורבית לא רצו לחתמיר לשרוף • הכן שאמר אע"ג דאית ליה כשעת מציאתן מרמקשה ליה הלל מקומה מפאר לגמרי בשעת לעת משום בטל מרה ורבית וכ"ת הי"כי מקילין לחלות הוכא ראוי' לטמא לטמא מטמאגן ומה שעת מציאתן דאריי"תא הוא תרע דאלין בו כין לחקל בין לחמיר יל דהא דאמר הא דאמרינן בשעת מציאתן אפי' לחקל גבי מגמ ושרץ שרוף לאו משום רשות מציאתן דאוריי' אלא משום דמקשינן מהרות אחוקנן : **ותני** עלת בשעת מציאתן ובמקום מציאתן • תמיה לי מאי קא פריך שאני הכא דתלים לדבר הכיון שלא מצאו במקומו שהי' הות במקום שנגע בו הכא לוה המקום ומת שם • ושמא משמע ליה דדוקא ובמקום מציאתן אפי' ידוע שעל ידי אדם או ר"א נטלטל ובא לכאן : (נכתב על הגליון) דמהרהה • פר"ח כגון מלית שנשרפת משני צדדיה ונשארה כגון קורי עכביש (ע"כ) **והתנן** כבר כו' • תי' לפי מאי דפרישית בשעת מציאתן היינו דוקא לקדשים או לתרומה מאי פריך דלמא הכא שיורי בבר של תלין וי"ל מ"מ דייק שפיר מדמסתרינן הכא אפי' במקום מרחן מהרות ראוי לתחמיר ש"מ

---

[1]מתני') פ"ב מ"ב מ"ד מ"ו מ"ז מסלכות שלו אמת מסומאה סלכה ב : ר"ה מ"ו" מס פ"ת סלכ"ה: ל"ל דמ"ל

[2]מתני') ומ"ו מס פ"ו סלכה ו ומלכה י :

[3]מתני') ומ"ו מס פ"ו סלכה ב :

[4]מתני') ה פ מ"ו מס פ"ו סלכה י :

[5]מתני') כ מ"ו מס פ"ו מס סלכה ז :

---

[1]מתני') ב ב ג ד מ"ו מס פ"ו מסלכות שלו אמת מסומאה סלכה ב : ר"ה מ"ו" מס פ"ת סלכ"ה:

[2]מתני') ומ"ו מס פ"ו סלכה ב :

[3]מתני') ה פ מ"ו מס פ"ו סלכה י :

[4]מתני') כ מ"ו מס פ"ו מס סלכה ז :

הגרסות הב"ח (ח) שמא אמר אדם שם שנכנס לשם ונטלה • (ט) ר"ת מהרה מלעמה ומ"ל כמאר מיא מעה נפלה וכו' מספקינן לה מטומאה • גליון הש"ס נמי ה"ל סבר מחזקינן • מי' מהרות פ"ם מ"ט מעלת כנר המטמן מהור • ו"ל :

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com